

PORANĚNÍ VYSOKOU TEPLOTOU

MUDr. M. Šafr

VYSOKÁ TEPLOTA_celkové působení

ÚPAL:

- přehřátí organismu, kumulace tepla
- bolesti hlavy, únava, TF, zvracení, závratě --- 40°C --- TK, bezvědomí
- ztráty tekutin pocením (vč. NaCl) – zahuštění krve, křeče z horka
- zhroucení termoregulace, zástava pocení, poškození mozku, „chládový“ třes, křeče... + (43°C)

ÚŽEH:

- působením slunečního záření na nechráněnou hlavu
- kožní erytém, bolesti hlavy, únava, zvracení, bezvědomí...

VYSOKÁ TEPLOTA_lokální působení

POPÁLENÍ (OPAŘENÍ):

- ... plamen, horký vzduch, roztavený kov, žhavé předměty, asfalt, světelné záření, horká tekutina (pára), laser, elektrický proud...

VYSOKÁ TEPLOTA_lokální působení

POPÁLENINY:

I. stupeň	postižení pokožky (<i>epidermis</i>) zarudnutí, otok – hojení spontánní	→ bolest
II. stupeň	postižení škůry (<i>corium</i>) erytém, puchýře – hojení spontánní	→ bolest ustává
III. stupeň	postižení podkoží (<i>subcutis</i>) nekrózy (<i>šedá, bílá, černá</i>) – bez spontánního hojení	→ bez bolesti
IV. stupeň	postižení hlubších tkání – svalovina, kost, tuk ... ZUHELNATĚNÍ	

Pravidlo 9 (Wallace)

<u>část těla</u>	<u>dospělý (%)</u>	<u>dítě (%)</u>
hlava	9	16
trup	36	32
paže	18	18
ruka	1	1
genitál	1	1
stehno	18	16
bérec + noha	18	16

KRITICKÁ/LETÁLNÍ PLOCHA

- dospělý _ cca 50-70%
- dítě _ cca 60-80%

Působení ohně

- PŘÍMÉ
  - popáleniny povrchu těla
  - popáleniny dýchacích cest
  - systemová reakce
- TOXICKÉ ZPLODINY
  - CO, kyanidy, oxidy dusíku...
- ↓
  - koncentrace O₂ v okolním vzduchu

Zevní nález

- popáleniny
- boxerské postavení
- „vraní nohy“
- ožehnutí vlasů, řas, vousů, ochlupení
- žárové trhliny kůže a podkoží
- prohoření do tělních dutin
- žárové fraktury
- odhoření periferií končetin
- protruze jazyka
- výtok krvavé tekutiny z tělních otvorů

Vnitřní nález

- diskrepance mezi vnitřním a zevním nálezem
- vnitřní orgány dobře zachované
  - „povařená/vyuzená“ svalovina
  - svráštění/spečení orgánů
  - vysušený, zuhelnatělý povrch orgánů
  - relativně zachované mikroskopické struktury
- teplem podmíněný přesun tekutin
- BURN HEMATOM

Oxid uhelnatý (CO)

- vznik při nedokonalém hoření látek organického původu – nedostatečný přívod kyslíku a odvod kouřových zplodin
- bez chuti a zápachu —————>
- krevní jed – afinita k Hb cca 200-300x vyšší než O₂
karboxylhemoglobin (COHb)
  - vstup do organismu – dýchacími cestami, kůží (rány), sliznicemi
  - „vnitřní dušení“ – znemožnění vazby kyslíku na Hb

Oxid uhelnatý (CO)

- < 10% _ fyziologická hladina
  - < 20% _ bez výraznějších příznaků
  - 20-40% _ bolesti hlavy, nevolnost, zvracení, hučení v uších, palpitace, poruchy koncentrace, neklid
  - 40-50% _ křeče, bezvědomí
  - 60-80% _ smrtelné otravy
- průkaz spektrofotometricky

Příčina smrti

- intoxikace zplodinami hoření - CO
- inhalační trauma
- udušení (nedostatek O₂)
- popáleninový šok

- chorobná – IM, plicní embolie, CMP (před/v průběhu)

- následkem jiného poranění – DN, bodná poranění...